

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola IV., Praha 5 – Barrandov, Lohniského 851

Lohniského 851 152 00 Praha 5 - Barrandov

Identifikátor školy: 600 037 878

Termín konání inspekce: 18. a 19. listopadu 2004

Čj.:	01 0941/04-1505
Signatura:	ka5ay111

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola, zřizovaná Městskou částí Praha 5, náměstí 14. října č.4/1481, je od 1. ledna 2001 právním subjektem. Děti jsou zařazeny do čtyř věkově smíšených tříd po dvaceti pěti. Celkový počet zapsaných je 100, což odpovídá dohodě o počtu tříd a počtu dětí, uzavřené se zřizovatelem na školní rok 2004/2005 a je v souladu se stanovenou kapacitou (112). Škola obdržela na základě realizovaného vzdělávacího programu certifikát „Mateřská škola podporující zdraví“ a v souladu s jeho principy integruje dvě děti se sluchovým postižením. Součástí školy je školní jídelna.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání
- ❖ Průběh a výsledky spontánních a řízených činností

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický kolektiv tvoří devět učitelek včetně ředitelky školy. Z tohoto počtu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti jen čtyři. Ostatní buď absolvovaly obor vychovatelství (dvě) nebo gymnázium. Tři učitelky pracují na zkrácený pracovní úvazek, celková skladba úvazků odpovídá počtu zapsaných dětí.

Organizace provozu mateřské školy je promyšlená a funkční. Systém je podpořen organizačním a provozním řádem. Ředitelka velmi výrazně deleguje některé své pravomoci na podřízené. Zástupkyně se stará o sestavování i evidenci služeb, prezentaci školy, ale má také dílčí kontrolní úkoly, zejména v oblasti zvoleného programu. Ostatní učitelky sledují obnovování materiálu, zajišťují vzdělávání pro celou školu, zapisují jednání porad apod. Tímto způsobem ředitelka podporuje zainteresovanost členů kolektivu na plnění společných úkolů. Přenos informací probíhá nejen každodenním osobním stykem, ale i formou pravidelných krátkých porad vždy dvakrát za měsíc.

Při vedení lidí podporuje ředitelka především další vzdělávání všech pedagogů. Kromě toho, že některé učitelky právě studují na vyšší či vysoké škole, se celý kolektiv pravidelně zúčastňuje mnoha vzdělávacích akcí, pořádaných různými vzdělávacími agenturami. Část kurzů se odehrává přímo v místě školy. Obsahově tyto akce korespondují především s programem školy či s aktuálními potřebami (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, Alternativní přístupy atd.). Práci nekvalifikovaných učitelek ředitelka průběžně sleduje, ale zatím nevytvořila dostatečně efektivní systém uvádění do praxe, který by jim výrazně pomáhal. Při hospitační činnosti sleduje předem připravená hlediska a výsledky eviduje, většinou však bez účinných opatření. Během inspekce naopak vedla rozbory výstižně a odborně. Zápisy z pedagogických rad svědčí o řešení všech podstatných vzdělávacích i koncepčních problémů.

Personální podmínky umožňují realizovat zvolený program, jejich úroveň je velmi dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Typizovaná stavba čtyřtřídní mateřské školy je umístěna na okraji sídliště, v blízkosti Prokopského údolí. Od další mateřské školy v sousedství se odlišuje námořnickými symboly, situovanými na střechu budovy (vlajka), ke vchodu ze zahrady (světelný maják) a na plot (prosklená vývěska ve tvaru záchranného kruhu). Další námořnické atributy jsou i součástí vybavení a výzdoby interiéru (kapitánský můstek, označení místností apod.). Třídy s příslušným zázemím (sociálním, šatnou a kabinety) jsou umístěny v přízemí a patře, po obou stranách středního administrativně-hospodářského centra. Každá třída má tři vzájemně propojené místnosti, z nichž v první, vybavené stolkami a židličkami, probíhá kromě výchovně-vzdělávacích činností i stravování. Další místnost je vybavena nábytkem, který slouží k uložení hraček a pomůcek a nábytkem, určeným k dětským hrám (kuchyňky, pokojíčky, relaxační koutky). Třetí místnost je zároveň tělocvičnou (je zde uloženo či zabudováno sportovní nářadí a náčiní), hudebním centrem (pianina a další nástroje) a ložnicí. Vybavení je průběžně obnovováno, je estetické, dětem volně přístupné a motivující. Ve dvou třídách dosud nebyly vyměněny stolky a židle, stávající nevyhovují potřebám všem dětem (jednotná velikost).

Hračky a pomůcky jsou zastoupeny v hojné míře a umožňují realizaci dětí ve všech typech hrových činností (konstruktivních, tvořivých, námětových, ale i společenských). Škola má dostatek výtvarného a pracovního materiálu, který získává i prostřednictvím darů od rodičů. Audiovizuální technika je funkční. Pomůcky pro hudební a sportovní činnosti a knihy jsou rozděleny do jednotlivých tříd a jsou pravidelně dětmi využívány (především sportovní nářadí). V souladu se zaměřením školy je obnovováno i vybavení prostorné a upravené školní zahrady (sportovní prvky, dřevěná maketa lodi). Výzdoba interiéru školy dokumentuje jednak obsahovou náplň školního programu (lodě, moře a mořský svět), jednak poznávání a využívání okolní přírody (dětské práce z přírodního materiálu), je rozmanitá a vkusná.

Ředitelka se na zlepšování materiálně-technických podmínek systematicky zaměřuje od svého nástupu do funkce (před dvěma lety). Ve spolupráci se zřizovatelem byly provedeny četné náročné rekonstrukce stávajícího zařízení (umývárny a WC, podlahové krytiny), oprava venkovního pláště budovy, chodníku, plotu apod. Další vybavování je realizováno se záměrem podpory školního vzdělávacího programu včetně integrace dětí se speciálními potřebami. Současnými nedostatky, které ještě plně neumožňují program podpory zdraví realizovat (bezbariérový vstup, přepážky na WC a další), se podrobně zabývá evaluační zpráva za loňský školní rok. Ředitelka při své kontrolní činnosti sleduje využívání materiálně-technického zázemí a své postřehy zobecňuje na pedagogických radách. Plánování v této oblasti má konkrétní charakter a je funkční.

V prostorách mateřské školy se v podvečerních hodinách konají různé akce pro rodiče i učitelkou veřejnost, které svým charakterem vycházejí ze školního programu (odborné přednášky, jóga, relaxační techniky apod.)

Úroveň materiálně-technických podmínek vzdělávání je vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

Výchovně-vzdělávací program

Mateřská škola je od června 2004 zapojena do projektu Škola podporující zdraví. To pozitivně ovlivňuje její systém plánování. Základem je kurikulum, tedy školní vzdělávací program s názvem „Plavba mořem radostného dětství“. Ten je vytvořen dle zásad projektu a

zároveň respektuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Obsah vzdělávání je vytvořen s ohledem na to, že škola se svým názvem a částečně i charakterem orientuje na oblast života v moři. Hlavní tematické bloky proto obsahují vždy slovo „ostrov“. Jejich zařazení do kompetencí dětí i dospělých a do námětů je otevřené a umožňuje další rozpracování v jednotlivých třídách. Kromě Kurikula mají pracovnice školy k dispozici Roční plán, který obsahuje výsledky analýzy předcházejícího období, hlavní úkoly na daný školní rok, personální obsazení a další důležité informace. Třídní vzdělávací programy jsou v základních rysech jednotné a velmi vhodně zvolené. Umožňují učitelkám dobře se orientovat v cílech, volit přiměřené činnosti i pravidelně plány vyhodnocovat.

Veškerá povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a má velmi dobrou vypovídací hodnotu. Drobné nedostatky v dokumentaci o dětech byly s ředitelkou prokonzultovány. V péči o dvě postižené děti postupuje škola v souladu s metodickým pokynem MŠMT. Také dokumentace, kterou o dětech vede, splňuje všechny požadavky.

Základem kontroly naplňování vzdělávacího programu je průběžné sledování a vyhodnocování všech předem stanovených úkolů. Provádí je nejen ředitelka, ale i všechny učitelky. Na konci předcházejícího školního roku zpracovala ředitelka z dílčích podkladů analytický materiál, který jasně určil, na co se má škola v dalším období zaměřit. Pro tento školní rok je ve školním kurikulu vytyčeno pět evaluačních oblastí se stručným popisem, jak hodnotit. Výstupy pedagogové zpracují v průběhu a zejména na konci školního roku.

Organizace výchovně-vzdělávací práce probíhá dle režimu denních činností. Jeho předností je variabilita, která podporuje tvořivou práci učitelek a umožňuje plynulé přechody mezi jednotlivými činnostmi. Kroužky jsou organizovány v odpoledních hodinách, takže nenarušují dopolední program. Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené, pozitivní je přístup většiny učitelek k jednotlivým dětem, který umožňuje i volbu hry namísto společných činností. Rezervy jsou v některých třídách při organizaci frontálních řízených činností, kdy učitelky diferencují pouze podle věku, nikoliv dle individuálních schopností a možností dětí.

Informační systém vůči rodičům je velmi účelný, vývěsky obsahují konkrétní a pro rodiče stěžejní informace včetně informací o školním vzdělávacím programu. Jeho naplňování předpokládá spolupráci rodičů v oblasti zdravého způsobu života (stravování, pohyb apod.), což škola svým informačním systémem podporuje.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Hospitace byly provedeny u osmi učitelek včetně ředitelky. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost učitelek neměla na věcnou a odbornou správnost výuky zásadní vliv.

Spontánní činnosti

V rozpisu denních činností zaujímají široký prostor, který byl ve všech třídách učitelkami respektován. Dalším společným rysem byla vytvořená nabídka hraček, možnost volby hry a místa (ve všech třech místnostech) i umožnění volného pohybového vyžití s náčiním a náradím. Nabídka výtvarných či dalších aktivit navazovala na tematiku týdne (výroba masek na divadlo, kreslení různých státních vlajek apod.). Až na výjimky dokázaly učitelky zaujmout partnerský přístup ve hrách a sledovat všechny skupiny. V některých případech byla věnována větší pozornost řízené skupinové činnosti a další hry byly sledovány pouze z pohledu kázně a vztahů mezi dětmi. Převážná většina dětí však již dokáže hru rozvíjet ve spolupráci s kamarády, individuální hry byly zaznamenány u dětí nově přijatých či dětí se specifickými problémy. U těchto dětí také většinou hra pokračovala i v průběhu dalších činností, kladem bylo, že učitelky jim většinou tuto možnost poskytly. Jednalo se spíše o seznamování s hračkami a manipulaci s nimi, v některých případech děti napodobovaly

předcházející hru kamarádů. Atmosféra byla převážně klidná, přátelská, konflikty mezi dětmi byly až na výjimky řešeny taktně a s rozvahou. Učitelky dbají na to, aby děti samostatně rozhodovaly či řešily problémové situace a dostávaly příležitost pochopit pravidla soužití v kolektivu.

Úroveň spontánních činností je velmi dobrá.

Řízené činnosti

Zatímco vedení spontánních her bylo ve většině tříd obdobné a aktivita byla téměř výlučně na straně dětí, ve vedení činností řízených se učitelky kvalitativně lišily. Hlavním negativem přitom nebyl nedostatek odborné a pedagogické způsobilosti, ale především nevhodná organizace a metody výchovně-vzdělávací práce včetně důrazu na kázeň a zapojení všech dětí. Některé učitelky chápaly souběžné působení jako nutnost striktního dělení dětí na starší a mladší, bez ohledu na zájmy a potřeby jednotlivců. Teprve, když učitelka vyhověla přání dětí, zklidnila se atmosféra ve třídě a průběh připravených činností, většinou aktivizačních, byl plynulý, s podporou komunikace dětí. Kladem byly tematické náměty, které dokázaly některé učitelky velmi zajímavě motivovat, s cílem rozvoje fantazie, představ i myšlení (hra s textiliemi na volné ploše, zakončená emotivním příběhem či výtvarné konstruování z přírodnin), apod. V další třídě pak při přípravě dramatizace podporovala učitelka aktivitu dětí výrobou masek, vstupenek, úpravy hlediště apod. Tím zvýšila jejich prožitek i radost z vlastního úspěchu. Málo však pocity dětí následně využila k rozhovoru. Práci s grafickým listem se skupinou starších dětí vedla učitelka vhodně tak, aby maximálně podpořila jejich samostatnost a rozhodování. Menší pozornost však věnovala vstupní motivaci i využití zpětné vazby. Citlivý přístup s podporou sebedůvěry volí učitelky zejména k integrovaným dětem (sluchové postižení), takže jejich zapojení je naprosto bezproblémové, aktivně se účastní všech společných činností. Naopak nevhodné metody i nepřiměřený obsah činnosti zvolila učitelka ve třídě, kde je zařazeno dítě s poruchami chování. Následkem byl chaos, podcenění bezpečnosti dětí a celková nekázeň (prostoje, čekání na individuální pomoc učitelky). Pohybové činnosti byly nejen individuálně realizované v průběhu her, ale i organizované společně, jako rozvíčky, nebo pohybové hry. Až na výjimky (slabá motivace a přímá neúčast učitelky) měly vhodnou formu, byly účelné a dětmi spontánně přijaté. Efektivitu cvičení podpořilo využití vhodné hudby i zařazení přiměřené relaxace. Vedení dětí k demokratickému rozhodování při volbě pohybových her svědčí o komplexním přístupu učitelek ke vzdělávání.

Další řízenou činností byly komunitní kruhy, jejichž úroveň i etický dopad ovlivňovaly učitelky svými empatickými schopnostmi (většinou podporovaly komunikační schopnosti dětí a příznivou atmosféru ve třídě).

Řízené činnosti jsou realizovány na dobré úrovni.

Průběhové výsledky výchovně- vzdělávací činnosti

V souladu se záměry programu školy je výrazně podporován pohyb, a to ve všech formách. Děti jsou obratné, nebojácné při cvičení na nářadí a cvičí s chutí. Velmi dobrých výsledků škola dosahuje v oblasti estetické (výtvarné, pracovní a hudební). Důsledně je podporována samostatnost dětí ve všech denních činnostech, děti individuálně provádějí hygienu, přípravu i úklid stolování, aktivně uklízejí hračky apod. Učitelky důrazně podporují samostatnost dětí v rozhodování a řešení různých situací, vedou je ke zdvořilosti a vzájemné toleranci.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností mají velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola organizuje kroužky, vedené vlastními učitelkami : hra na flétnu, pohybové hry, jóga, dramatika, akce „Předškolák“, aerobic. Děti docházejí na předplavecký výcvik, lektorsky je vyučována angličtina. V rámci zaměření školy jsou odcházející předškoláci pasováni na „kapitány“, a to přímo zástupcem námořní firmy C.O.R. CREW Management, která pro děti a rodiče pořádá i plavby lodí po Vltavě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MHMP o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (změna) ze dne 27. března 2001, čj. SKU05/126S/2001
2. Zřizovací listina školy, vydaná Městskou částí Praha 5 dne 23. dubna 2001, čj. ZL/72/OŠT/2001
3. Jmenovací dekret ředitelky k datu 1. února 2002
4. Přehled o docházce zapsaných dětí, evidenční listy ve školním roce 2004/2004
5. Přehledy výchovné práce všech tříd ve školním roce 2004/2005
6. Dohoda o počtu tříd a počtu dětí uzavřená se zřizovatelem na školní rok 2004/2005
7. Školní vzdělávací program, Třídní tématické plány, Roční plán na školní rok 2004/2005
8. Organizační řád, provozní řád, vnitřní řád pro školní rok 2004/2005
9. Zápisy z pedagogických porad a z hospitací ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
10. Personální dokumentace pedagogů
11. Dokumentace k integraci postižených dětí

ZÁVĚR

Pedagogický kolektiv je i s převahou učitelek bez odborné a pedagogické způsobilosti schopen úspěšně naplňovat zvolený výchovně-vzdělávací program. Ředitelka vede učitelky ke zvyšování jejich kvalifikace podporou dalšího vzdělávání, a to jak řádným studiem, tak účastí na akcích pedagogických center či dalších vzdělávacích institucí.

Materiálně-technické podmínky jsou zajišťovány s ohledem na potřeby dětí i na pedagogické záměry, které vyplývají z tématického zaměření školy. Vybavení školy stimuluje děti k zapojení do nabízených činností a umožňuje i úspěšnou integraci dětí se speciálními potřebami.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou ovlivněny přístupem a pochopením jednotlivých učitelek vzhledem ke zvolenému programu. Vyšší úroveň v realizaci a výběru metod mají činnosti spontánní, vedení činností řízených je méně úspěšné v organizaci i obsahu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Vandová	Vandová v.r.
Člen týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Bláhová v.r.

V Praze dne 29. listopadu 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. prosince 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Olga Brůčková	Brůčková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství MHMP	2004-12-31	01 0941/04-1505
Zřizovatel M.Č. Praha 5	2004-12-31	01 0941/04-1505

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
22.12.200401	01 0941/04 - 1505	Připomínky byly podány.